Ч. 198. Неділя 15 (2) вересня 1907. Рік XVII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Пригода царскої родини на фінляндскім мори. — Перед виборами до третої думи.

Як з Відня доносять, в Будапешті звістно було вже в четвер вечером, що небавом будуть там вести ся угодові переговори. Вчера подано до відомости, що австрийскі міністри удадуть ся дня 25 с. м. до Будапешту, так що ще заки збере ся угорский сойм треба дожидати поясненя і порозуміня в спірних справах.

Виконуючий комітет молодоческого сторонництва відбув вчера засідане під проводом дра Скарди і радив над соймовими справами з нагоди скликаня сойму. Ухвалено поручити послам, аби о скілько можна старали ся о доведенє до загального і рівного права голосованя до сойму, як також аби внесли інтерпеляцию з причини сторонничого поведеня з причини сторонничого поведеня політичних властий в справах народних і підпираня з їх сторони клерикального напряму.

На вчерашнім засіданю долішно-австрийского сойму внесено інтерпеляцию до намістника о пороблене заряджень що до десінфекциї книжок в публичних і приватних бібліотеках, а то з причини чим раз більшої пошести віспи у Відни.

Як звістно, царскій родині, яка тепер находить ся на прогульці на фінляндскім мори, лучила ся немила пригода. Именно царский яхт „Стандарт", котрим подорожує цар з родиною, ударив о підводну скалу і відтак осів на ній. Після телеґрам надходячих з Гельсінґфорсу, небезпечність, в якій була царска родина, була досить поважна. Підводна скала, о яку царский яхт ударив, не єсть назначена на карті; Фінляндці називають такі скали „зубами". Царский корабель в хвили пригоди їхав зі скоростию 14 вузлів. Ударивши о скалу відбив ся, а відтак зсунув ся по ней, причім дно єго було пробите. В хвили удару не було коло „Стандарта" ні одного з военних кораблів, тому з помочию поспішив єму пароход „Ляокоон" і забрав на свій поклад царску родину. Вскорі появив ся кружляк „Азия", на котрий переніс ся цар з дітьми. Як кажуть знатоки, уратоване царского яхту тяжке. Цар зарядив строге слідство для викритя причини пригоди. Натомість досьвідні моряки кажуть, що мимо доброго навіть керманича єсть небезпечно наближати ся більшим кораблям до місця, де суть ті підводні скали і толкують пригоду „Стандарта" завеликим тягаром царского яхту. — Lokal Anzeiger доносить з Петербурга, що росийским часописам не вільно нічого писати о пригоді, доки ще не появить ся в „Правітельств. Вєстнику". Наслідком тої заборони єсть то, що доси ширять ся о пригоді царского яхту найнеймовірнійші поголоски. — Петербурска телеграфічна аґенция доносить з Гельсінґфорсу: Положенє яхту „Стандарт" незмінене. Десять помп викидає воду з машинового пересіку. Нурцї працюють коло затканя дір. Потрясенє в хвили наїханя на скалу було таке сильне, що кітли вискочили з своїх місць. Царска родина удала ся з покляду „Азиї" на яхт „Александрия". — О яхті „Стандарт" доносить ще міністер двора такі подробиці: Перед полуднем в дни пригоди висіла царска пара разом з дітьми і дружиною на берег, аби трохи перейти ся. По полудни яхт рушив в дальшу дорогу і нагле наїхав на скалу, яка не була назначена на карті. Царска пара перенесла ся на поклад „Азиї" і там переночувала. Сейчас заряджено присланє ратункових пароходів з Ревля і Гонґу. З корабельної залоги ніхто не потерпів ушкоди. Дня 18 с. м. удав ся цар з родиною на поклад прибувшого тим часом яхту „Александрия", на котрім має відбути дальшу подорож. Цілий вчерашний день „Александрия" стояла на якорі, а цар оглянув роботи коло направи „Стандарта".

11)

Жебраки і жебрацтво.

Після Єнча, Поліяна і др. — написав К. Вербенко.

(Дальше).

Далеко важнійші, як спомини Поетіна, котрі ми тут навели більше задля їх не аби якого автора, суть спостереженя і розсліди, списані італіяньским криміналістом, Ферріяні'м, котрий перед кількома роками видав окрему книжку про страшну долю жебраючих дітий в Італії. Ферріяні був свого часу прокуратором державним і яко такий міг жебрацтву італіяньских дітий придивити ся ліпше, як хто инший. Тут треба однак додати, що Ферріяні не обмежив ся лиш на саму Італію, але розтягнув свої розсліди ще й на инші краї. Він мав материял з 26 великих міст старого і нового сьвіта, про 992 дітий, котрі за кілька лір, що найбільше за кілька дукатів дістали ся в руки своїх мучителів, по найбільшій части людий злої слави, пяниць і вже по кілька резів караних кримінальників, та мусіли на них жебранем заробляти. Ферріяні розпитував малих волоцюгів, дітий від 8 до 9 літ, котрі за жебранє арештовано і приводжено до него, а они ось як відповідали:

„Чи тут гинути, чи дома, то все одно.— Ми нещасливі, всі нас відцурали ся. — Я в цілім моїм житю мяса не їв, „пан" дає мені що дня лиш хліба. — Я від 14 годин ще нічого не їв і длятого заснув. (Хлопчина зімлів з голоду на улици). — Мама померла, тато, здаєсь, в Америці а пан то зьвір. — Мене віддали, бо дома не було що їсти, але тут то пекло; нас спить десятьох в одній комірчині. — Песє житє, ніколи кусника білого хліба, полента (кулеша або мамалиґа) з чутним салом, а преці ми все мусимо заробляти, ах бодай би я вже раз помер як мама!

Із сих слів говорить аж надто ясно нещаслива доля маленьких жебраків. А ось що кажуть їх „пани": „Я вирвав з нужди отсі діти, але они не хотять працювати, такі лінивці, то невдячний накорінок; дайте нам що, пане, а діти будуть за вас молити ся! — „А вжеж, тоті паничі хотіли би що дня їсти куропатви (а винидiлi діти діставали що дня лиш самі сухі шкірки з хліба). Ми мусимо працювати, а тоті паничі хотіли би дармувати і біскоти їсти. У нас для них рай супротив того, що було у них дома". А при тім такий „пан" подивить ся так грізно на дитину, що чоловіка зже бере страх розпитувати єї дальше.

Та не конець на тім, що малих дітий привчують і уживають до жебраня; їх уживають ще до виконуваня всіляких инших робіт, маючих на цілі проспорити гроший хитрим підприємцям і длятого завела ся в Італії формальна торговля дітьми, зовсім така сама а може ще й поганійша, як була давнійша торговля невільниками. Ферріяні наводить в своїй книжці кілька листів, котрі показують, як веде ся тота торговля і до чого уживають куплених дітий.

Якась женщина, що зі своїм любасом волочила ся за границею, пише: „Торг якось іде, але мені треба ще двоє дітий від вісім до десяти літ, але д е ш е в и х. Більших не хотіла би я, бо они богато їдять. О скілько можна хлопця й дівчину, бо дівчина ще й в инший спосіб хосеннійша та й продає більше „планет"; але полагодь все так, щоби я не мала тяганини. Мусиш родичам казати на розум, що дітем буде дуже добре, що по двох роках вернуть красні і грубі та що кожде привезе з собою що найменше 100 лірів, але більше як 10 лірів не викину за тоті малі потвори!"

А ось лист від вандрівного музиканта і артиста: „Мені потреба одного хлопця, бо мій лежить в шпитали, зломив собі руку при s a l t o m o r t a l e. Дитина повинна мати 8 літ, але бути дуже мала, дуже погана і дуже худа, бо має представляти чудотворну індияньску дитину. Розуміє ся, що будеш старати ся, переконати родичів, що ти знайшов дуже доброго чоловіка для дитини, котрий буде з ним обходити ся, як з власним сином, та буде єго уживати лиш до продажі товарів на ярмарках. Можеш давати аж до 15 лірів, лиш обслужи мене добре".

Ціль до якої доходять продані з Італії діти єсть завсігди однакова страшна: шпиталь, дім божевільних і скора смерть, пороки і злочини. Так мучені діти не думають о нічім більше, лиш о смерти; один 10-літний хлопець ось як відгрожував ся: „Ненавиджу всіх як псів, що мене обиджають, мучать і бють, але ще прийде мій час, коли не згину так, як згинув мій брат минувшого року". Тим голодуючим і мученим дітем видає ся кримінал раєм, они не

Конституцийно-демократична, чи то „кадетска“ партия росийска видала тепер передвиборчу відозву, про яку пише київска „Рада“: „Від того, які наслідки дадуть вибори — каже декларация — буде залежати, в якій мірі можна буде провести народні домаганя в третій думі“. То не так. Першій думі не можна закинути, що она складала ся не з прихильників народу, що она не бажала працювати на користь народу, що она була нездатна вдоволити народні домаганя. Самі кадети сего не скажуть, а про те перша дума нічого користного для народу не зробила, коли говорити про материяльні, очевидні для всіх, здобутки. Друга дума, хочби і з кадетского погляду, була ще красша від першої: она тілько то й робила, що тремтіла, аби не розгнівати бюрократию і аби найкрасше зложити іспит на „работоспособность“. Всеж таки й друга дума не змогла здійстнити народних домагань. Значить ся, діло не тілько в тім, який буде склад третої думи, а ще в чімсь иншім. Те „щось инше“ зве ся по росийски „реальнымъ соотношеніемъ силъ“, а по нашому, по простому буде: „хто дужчий, того й верх“. Таким чином, ствердженє кадетскої декларациї, що здійстненє народних домагань залежить тілько від того чи иншого особистого складу думи, треба уважати безпідставним. Ми зовсім не хочемо сим сказати, що для нас не має значіня особистий склад думи і що для нас однаково, чи пройдуть до неї чорносотенці, чи прихильники народних інтересів. Противно ми добре знаємо, що чим більше буде представителів опозициї в третій думі, тим більшу ролю они відограють, хоч би вже тим, що „опираючись на спочуваня народу, они зможуть використувати своє перебуванє в думі, щоби поважною критикою законопроєктів виявити їх нездатність для народа“ — як каже в однім місци декларация. Але ми не поділяємо тих надій, якими пронята кадетска декларация, і кажемо: „дбайте, уживайте всіх заходів, щоби до третої думи перейшло як можна більше число представителів опозициї, але не покладайте на них занадто богато надій, бо чим більшими будуть тепер надії, тим більшим буде потім зневіре“. — Коли, подвоївши зусиля, пощастить ся перевести оборонців народних інтересів — читаємо в другім місци декларациї, коли навіть виборці, на яких бюрократия покладала послідні надії, будуть спочувати народній справі, то стане очевидно, що у прихильників старого ладу нема підпори ні в одній впливовій клясі. Тоді бюрократия не зможе не вдовольнити домагань країни...“ Яка наївність і незнанє дійстного житя! Скілько би не напружували свої сили представники орґанізациї, они не зможуть зробити неможливого. На перешкоді їм стане новий виборчий закон, який у всіх ґуберніях дає великим земельним властникам 50—60 проц. всіх голосів. А на кого будуть подавати свої голоси представники „первенствующаго сословія“, — про те добре сьвідчать послідні земскі з'їзди та вибори до земских управ. Щож до того, що бюрократия злякалась би третої опозицийної думи та зараз вдовольнила би народні домаганя, — про те, після гіркого досьвіду з двома першими думами, сьмішно й говорити. — Таким способом, кадетска передвиборча декларация сьвідчить про те, що самі представителї тої партиї не розуміють сучасного становища росийского громадянина і подають єму такі надії, яких здійстнити не можуть.

мають вже нічого до страченя і мстять ся, скоро лиш мають нагоду до того. А коли відтак такий 9- або 13 літний злочинець стане перед судом за пробитє когось скрито ножем або за підпал, то суспільність — каже Ферріяні — нарікає на одичінє молодіжи, коли тимчасом то не єсть нічого иншого, як лиш реакция з розпуки против одичіня дорослих.

Найхарактеристичнійше для Италї єсть то, що там купують дітий для заграниці, хоч тут очевидно таки самі Італіянці ними займають ся. Тому то може й не дивота, що так велике множество Італіянців та італіяньских робітників стрічаємо всюди, навіть і у нас в Галичині та на Буковині. Неодин з тих малих хлопців, що то иноді розносять у нас по шинках на голові всілякі фіґурки на продаж, то певно також така продана дитина. Дітий продають за границею головно на співаків уличних, на артистів що показують всілякі штуки, на похатників, хлопців до послуги і т. п. Дивним дивом бувають навіть гуртівники що торгують таким людским товаром. Такий гуртівник — каже Ферріяні — купує нераз 20 і 30 „штук“ і відпродує їх відтак дальше з відповідним зиском або віднаймає їх. Підприємець, котрий наймає діти, держить їх по кілька або й кільканайцять під дозором одного або двох старших 14- до 17-літних хлопців, котрих „пан“ наказує, щоби пильно заставляли других жебрати і красти та щоби уважали на то, аби они точно віддавали свій „заробок“. Таких малих закріпощених італіяньских дітий, що жебрають і крадуть, можна особливо богато стрітити по великих містах в полудневій Франциї, в Константинополи і в Каїрі в Єгипті а особливо в Америці і з них то рекрутують ся відтак межинародні злодії і анархісти. Се нам може пояснити, длячого якийсь Італіянець бере ся до замаху на францускаго президента або на найневиннійшу в сьвіті австрийску цісареву. Чоловік, що зріс серед таких обставин, не знає ні вітчини ні народу, у него завмерло всяке людске чувство; єму вже все одно, чи жити чи гнити, але єму здає ся, що він преці знайшов якусь висшу ціль свого житя і готов єго віддати для неї, бо оно й так для него тягаром. Не в політичних але в суспільних відносинах треба шукати причин анархізму.

Але чи треба аж до Італії іти, щоби знайти такі відносини? Зовсім таке саме викрито от лише що недавно й в Берлині. Вже кілька літ тому назад показало ся було, що в Берлині завели якісь люди без серця торговлю словацкими дітьми, хлопцями, що то й у нас ходять з дротяними лапками на миши та беруть ся дротувати горшки. Якийсь промисловець спроваджував десятками тих дітий з Угорщини, держав їх в поганій, смердячій норі в якімсь заулку далекого передмістя, годував їх дуже нужденно а відтак давав їм всіляку дрібну посудину та посилав по улицях, щоби єї продавали. Люди милували ся над бідними дітьми, котрі навіть не уміли говорити і ледви лиш знали, кілько заправити за посудину, бо того вже научив їх той, та купували у них горнята і платили більше, як потреба. Дома відбирав їм їх „пан“ весь заробок. Він робив на тім добрий інтерес а бідні діти гинули з голоду і жили майже лиш тим, що їм люди з милосердия давали.

Зовсім подібну історию викрито знову в Берлині перед кількома неділями. Там арештовано шість Словаків, котрі держали діти на то, щоби їх пускати по місті на жебри. Найгірший з них то був якийсь Кубачек, котрий подавав себе за Мадяра. Він мав дві кватири для словацких дітий а єго підприємство було зовсім по купецки зорґанізоване. Він мав кількох „дозорців“ та касиєрів а в тренчинскім комітаті на Угорщині якусь посередничку. Она обіцювала родичам дітий по 60 до 80 кор. платні і харч для дітий, та посилала до Берлина часто по 10 до 12 дітий, де їх відтак приміщувано в нужденних норах в пивницях. Там спали они в старих паках з яєць на мерві по три разом, мусїли вставати досьвіта о 4 год., діставали по кусникови сухого хлїба і мусїли іти на улицю жебрати. Многі з тих дітий мали ледви десятий рік житя. Горе тій дитині, котра дала ся поліцаєви зловити. „Пан“ єї бив немилосердно буком або ременем. Так само бив кожду дитину, що вечера, котрій не удало ся через день нажебрати або украсти що найменше 3 марки (3 К 60 с.). Аж сусіди підглянули, що діє ся, і дали знати на поліцию; але аж коли приведено більше дітий, удало ся наклонити їх до зізнаня. Кубачек пускав так зароблені гроші зі всілякими повійницями а єго жінка жила собі як пані в єго посілости на Угорщині. Він мав кватири ще й по инших містах та висилав туди діти, коли їм в Берлині грозила небезпечність від поліциї.

(Дальше буде).

Новинки.

Львів, дня 14-го вересня 1807.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував надзв. професора, дра Едварда Порембовича звичайним професором романьскої фільольоґії на Львівскім університеті. — Є. В. Цїсар надав ад'юнктови канцелярийному при краєвій Дирекциї скарбу у Львові, П. Пйонтковскому, при нагоді перенесеня єго в сталий стан спочинку, титул директора урядів помічничих. — П. Міністер просьвіти затвердив ухвалу колеґії професорів на розширенє veniam docendi приватного доцента для нольского права, секретаря університету, дра Альойсия Віняржа, на обсяг німецкого права приватного на виділі правничім львівского університету.

— **Нові 20-коронові банкноти.** Будапештеньскі часописи доносять, що австро-угорский банк має небавом стягнути дотеперішні 20-коронові банкноти рожевої краски і заступити їх новими иншої краски. До сего спонукує банк велике число фальшивих банкнотів пущених в курс. Справа виданя нових банкнотів мала посунути так далеко, що они появлять ся вже за кілька місяців.

— **В Чижикові к. Львова** відбули ся дня 8 с. м. загальні збори Читальні „Просьвіти“, на які прибув зі Львова п. Величковский і в двогодинній сердечній та жаркій промові так заохотив селян до читальні, що в єї члени вписало ся поверх 60 членів. Іменем присутних подякував делеґатови за красну бесіду місцевий парох о. Пясецкий.

— **Тов-о „Руска Бесїда“ в Городенції** уряджує дня 24 вересня 1907 вечерок з танцями, в сали „Народного Дому“. — Стрій для Панів і Пань візитовий. — Вступ 3 К від особи.

— **Репертуар руского театру в Яворові.** Саля „на виставі“. Початок $7^1/_2$ вечером. Білети продає раньше торговля „Просьвіти“ і торговля пана Куроля. — В неділю 15 вересня „Запорожець за Дунаєм“, народна оперета в 3 діях Артемовского. Закінчить: „Вечірниці“ музичний твір Піщиньского.

— **Огні.** В Теглові равского повіта згоріли оногди 2 селяньскі загороди вартости 2.570 К. Шкода була обезпечена на 1400 К. — В Бориславі згорів онogди закіп урицкого товариства, Фаерштайн 3. — З Городка доносять: Оногди около 2 год. по півночи згоріла в Зеленій стояча на луці шопа з сїном властителя більшої посїлости Франца Шоффера. В шопі згорів також якийсь чоловік, котрий там спав тої ночи. Шкода виносить 800 К.

— **Нещасливі пригоди.** З Борислава доносять: Оногди в закопі фірми Леопольд Слотвиньский, при витяганю рур робітник стоячий на горішнім помості закопу упустив десяти метрову руру, котра своїм тягаром привалила робітника Івана Сохайка розторощивши єму ногу і розбивши смертельно голову. — Межи Копичинцями а Хоростковом оногди около 9 год. вечером переїхала льокомотива віз Панька Верстви, заступника війта з Целїєва і єго самого тяжко зранила. Верству відставлено найблизшим поїздом до шпиталю в Гусятині. — Монтер Ґустав Косїба при роботах інсталяцийних на ул. Короля Яна Лешиньского затроїв ся ґазом так небезпечно, що всяка поміч дана єму в першій хвили не помогла нічого і єго відвезено непритомного до шпиталю. — При будові дому при ул. Длуґоша, робітниця Людвика Бордашова, занята доношенем вапна, впала з руштованя і потовкла ся тяжко на лици а в наслідок сильного удару в бороду хитають ся їй всі зуби. Покалїчену відвезено до шпиталю.

— Процес против небезпечних злодіїв веде ся тепер у Львові перед судом присяжних і мабуть нині закінчить ся. Яко обжаловані стають: Мечислав Ґотвальд, літ 28, женатий, батько 2 дітий, б. посесор; Іван Литвин, літ 38, женатий, батько 2 дітий, возьний у Львові і Людвик Кос, літ 24, б. швець і помічник торговельний. Всі три обжаловані о крадіж в конторі виміни Симона Корнбліґа в Станиславові і в касі філії австро-угорского банку положеній над конторою. В касі тій знаходило ся тоді в 3 зелізних шафах звиш 10 міліонів корон в готівці і цінних паперах. Замах мав бути виконаний в ночи 8 лютого с. р. Крім того Литвин і Кос обжаловані о крадіж в падолисті 1906 в Коломиї на шкоду Боруха Фаерштайна годинників, ланцушків і иньших виробів ювілерских вартости звиш 600 К; наконець сам Кос о крадіж, якої допустив ся в спілці з невислідженими доси злодіями в складі тютюну Мойсея Зайдена у Львові в будинку Скарбківскім.

— Дрібні вісти. Товариство „Просьвіта“ подае до відомости інтересованих, що дальших замовлень на жито до засіву не може принимати, бо весь запас вже вичерпаний. — Нова складниця почтова буде заведена з днем 16 с. м. в Сенечові і буде належати до округа доручень уряду почтового в Людвиківці. — З днем 1. жовтня буде здержане курсоване возів I. і II. кляси, при поїздах ч. 18/712 на дорозі Львів-Дембіца через Переворск і ч. 13/3457 на дорозі Львів-Копичинці через Тернопіль. — Від кількох днів крутить ся по Львові якийсь дурисьвіт, мужчина високого росту, брунет, в елеґантнім одіню, котрий представляе ся яко професор Рачиньский з Кракова і при помочи білету президента дра Тхоржніцкого, котрий собі звідкись роздобув, витуманюе від людий гроші. — Лікар фабричний при фабриці тютюну в Заболотові, др. Тумен, перенесений до Фірштенфельд коло 1 рацу. — Михайла Шиптура, котрий разом з Шварцером, засудженим за розбійничий напад на возьного банкового та з Васіньским втік через дах з львівскої вязниці, зловлено вчера в Кракові, де перебував під прибраним назвиском Івана Матушевского. — Служниця з реальности під ч. 12, при ул. Оссоліньских донесла поліциї, що еї ґаздиня викинула разом з соломою дві книжочки каси ощадности. Одна з них на 20 кор. а друга на 38 кор. Солому ту разом з викиненими книжочками купив якийсь селянин. — За мучене телят, котрі торговельник з Жовкви, Рахміл Фрап повязав і посклaдав на віз одні на другі як дерево і так привіз на торг до міста, укарано его грошевою карою а пахтяреви Удальови Ліпе з Давидова казав комісар торговий вилляти все молоко до каналу за то, що посудина, в котрій він розвозив молоко була позатикана брудними шматами а до того ще его жінка брудними руками бабрала ся на улици на возі в молоці, мішала его і таки руками колотила. — Директор голяндского банку, Арнгайм втік, спроневіривши 5 міліонів марок. — Холера в Росиї ширить ся дальше. В Нижнім Новгороді було оногди 10 нових случаїв занедужаня, в Саратові 8, в Сизрани 13, а в Ярославі один случай занедужаня на холеру.

— Торговельна академія для женщин. В осени с. р. буде у Відни утворена торговельна академія для женщин. Буде се перше заведене сего рода в Австриї. Всі практичні люди узнають потребу забезпеченя дівчатам висшого торговельного образованя. З кождим роком зростае число женщин занятих в торговельних підприемствах, яко склепові панни, касиерки, контористки та бухгальтерки і сї занятя е для них далеко приемнійші, чим занятя ґувернантки, бони або промислової робітниці. Навіть доньки з заможнійших родин шукають нині в торговлї кавалка хліба. Поки що се занятє е непоплатне ізза недостачі висшого фахового образованя і через то не можуть женщини одержати ліпших посад також в банках і асекурацийних товариствах. Піднести се образоване — от се ціль нового заведеня.

— Траґедия росийского ґрафа. Арештований Прілуков випирав ся зразу всего; казав, що нічого не знае о замаху на ґр. Комаровского; він лиш на жадане Тарнавскої з'орґанізував був службу в тій цїли, шоби ґрафа устеречи від убийства. Що то ему не удало ся, тому він не винен. Коли же по першім переслуханю Прілукова, в годину опісля, вели его другий раз до судиї слідчого, він побачив на коритари Тарнавску а тота стріча очевидно так его зворушила, що він ставувши перед судиею, сказав: Тепер вже все скажу.

Прілуков розповів отже, що він есть адвокатом з Москви, що мусів звідтам втікати, бо спроневірив гроші, зложені у него всілякими партиями. Спроневірена сума виносить яких 40.000 до 50.000 рублїв. Се було також причиною, казав він, що жив у Відни під фальшивим іменем і що гроші сховав в черевик під підошву ноги в скарпитці. Убите ґр. Комаровского есть ділом заговору, який видумала і зробила Тарнавска а Наумов був лиш сліпим орудем для виконаня того пляну. Добичею того убийства мала бути поліца на 500.000 франків, на котру обезпечив ся був ґр. Комаровский в користь Тарнавскої на случай своеі смерти.

Розсліди що до сеї обезпеки, викрили важні моменти: Коли Прілуков, котрого ґр. Комаровский зовсім не знав, довідав ся від Тарнавскої, що ґр. Комаровский хоче обезпечити ся на житє в еї користь, заінтересував ся дуже сим проектом. Він звідував ся у кількох осіб, про асекурацийне товариство, на котре можна би спустити ся, бо, казав, розходить ся о велику суму. Між иншими говорив об тім також з провідником чужинців з готелю Брістоль. Тому сказав Прілуков, що якийсь его приятель хоче обезпечити ся. Справа однакож о стілько недогідна, що той приятель хоче конче їхати до Парижа і там побути через кілька місяців. Ви знаете — говорив Прілуков дальше — що в Парижи дуже небезпечно, бо там можуть чоловіка дуже легко убити Апаші (так прозивають в Парижи міских волоцюгів та злодіїв, готових до всякого убийства). А менї треба такого товариства, котре би й в сім случаю виплатило обезпечену суму.

Дня 20 серпня зробив ґр. Комаровский угоди з одним віденьским товариством асекурацийним на 500.000 кор. і хотів зараз заплатити першу премію в сумі 5000 корон. Первістно хотів він заплатити переказом до управи своїх маетностий, але коли ему сказали, що виплата може довго потягнути ся і не хотіли на то пристати, він заплатив зараз готівкою. Ще угода не була довершена, як вже Прилуков явив ся в бюрі того товавиства і розвідував ся докладно про услівя асекурациї, іменно же звідував ся, чи обезпечене есть важне і в такім случаю, коли когось, як то в Росиї буває, убють.

Дальші доходженя викрили, що Прілуков, коли перебував у Відни купив був собі револьвер і на войсковій стрільници учив ся стріляти. Між річами Прілукова знайдено також книжку о запаморочуючих средствах а в ній було зазачене місце, де бесїда про запаморочене хльороформом. Ся обставина набрала особливо великої ваги по зізнанях приватного детектива Ґольдберґера, котрий ось що розповів. Перед килькома неділями з'явив ся був у него якийсь чоловік і спитав, чи готов би він з бюрка якогось шляхтича, котрий мешкае в Італії забрати насильно якусь переписку. Як той шляхтич називае ся і де мешкае, того він не сказав; додав лиш, що против самого чоловіка в сїй справі не треба би уживати насильства. Коли же би він, детектив, сам не згодив ся на то, то може би міг нараїти якихсь відважних людий. За то обіцював він платити 4000 кор. Детектив відмовив і на тім скінчило ся. За кілька днів прийшов той сам чужинець і розпитував знову, чи не можна би з тим якимсь шляхтичем увійти в якісь зносини і запаморочити его за помочию захльороформованого папіроса. Детектив і то відмовив а чужинець більше не показав ся. Коли Ґольдберґерови поставили Прілукова до очий, він зараз пізнав, що то той сам чужинець, котрий приходив до него. (Д. б.).

Господарство, промисл і торговля.

— Ціна збіжа у Львові дня 13 вересня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 11.— до 11·20; жито 10·50 до 10·70; овес 7·— до 7·20; ячмінь пашний 7·— до 7·50; ячмінь броварний 8·— до 8·50; ріпак —·— до —·—; льнянка —— до —·—; горох до вареня 9·50 до 10·—; вика 0·— до 0·—; бобик 0·— до 0·—; гречка —— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 60·— до 70·—; конюшина біла 50·— до 60·—; конюшина шведска —·— до —·—; тимотка —·— до —·—.

Телеґрами.

Карльсбад 14 вересня. Помер тут саско-кобурґско-ґотайский князь Август.

Прага 14 вересня. Участники межинародного конґресу вільнодумних устроїли вчера прогульку до Табора, де на памятнику Жижки зложили вінець зі слїдуючою написию: „Межинародний вільнодумний конґрес—борцеви за свободу і совість в XV-ім столїтю“.

Монахів 14 вересня. На вчерашнім засіданю межинародного мирового конґресу відчитано депешу папского секретаря з ґратуляциями для успіхів нарад конґресу.

Гельсінґфорс 14 вересня. За призволенем царя, роботи около видобутя „Стандарту“ поручено товариству ратунковому в Ревли. Доси зменшено перехилене яхта в праву сторону з 15 на 5 степенів. В обох пересїках, де есть палениско, знаходить ся вода, котру звідтам заедно помпують. Нема небезпечности, щоби вода дістала ся аж до царских комнат. Ожидають приїзду корабля „Ермак“.

Париж 14 вересня. До „Echo de Paris“ доносять з Сан Себастіян, що Ішпанія з замкненими очима підпирае в справі марокканьскій політику французско-анґлійску.

НАДІСЛАНЕ.

За редакцию відповідае: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).